

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus I. An Reprobatio habeat sui causam in reprobo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

probatur. nam Psal. 118. David: *Bonum mihi, quia humiliasti me.* & glossa ex D. Augustino de lapsa ad illud c. 8. ep. ad Rom. *Diligentibus DEUM omnia cooperantur in bonum: usque adeo omnia, ut si qui eorum deviant, & exorbitant, etiam hoc ipsum faciat eis proficere in bonum, quia humiliores redeunt atque cautiores.*

Respondeo. Etiam ex his plus non probati, quam quod bonus usus electorum, quo ex occasione lapsus in peccatum resurgunt fortiores, esse effectum prædestinationis, non ipsam permissionem lapsus, quæ ex se non est beneficium, est

communis reprobis & electis, & pertinet ad providentiam generalem etiam quoad materiale peccati, non ad speciale.

In forma nego minorem: non enim permissio peccati præparatur electis, siquidem præparatio significat supernaturale beneficium, quod per specialem providentiam ex intentione conferendæ salutis electo confertur, permissio autem peccati non est ex voluntate speciali & positiva beneplaciti, sed ex voluntate solum permissiva & generali.

DISPUTATIO XIX.

DE

Providentia reprobante.

Prædestinationi Doctor Angelicus art. 3. subnectit reprobationem: nam & ipsa pars Providentiæ Divinæ est, & cum oppositorum eadem sit disciplina, examinata naturâ prædestinationis subnectenda est consideratio reprobationis, quam Magister in 1. dist. 4. definit, quod sit *præscientia iniquitatis quorundam, & præparatio damnationis eorundem.* Et rursus: *præscientia malitiæ in quibusdam non finiendæ, & præparatio pænæ non terminandæ.* De qua proinde fit

ARTICULUS I.

An reprobatio habeat sui causam in reprobo?

SUMMARI A.

1. Congruentia reprobationis.
2. Est pars altera providentiæ formaliter consistens in actu imperii.
3. Divisa reprobationis in positivam & negativam.
4. Reprobatio positiva sequitur prævisionem demeritorum.
5. Reprobatio negativa præcedit prævisionem peccati personalis in reprobo.
6. Permissio peccati personalis est effectus reprobationis.
7. Nemini fit injuria per reprobationem negativam aut propria demerita.
8. An reprobatio negativa pro causa habeat peccatum originale?
9. Comparativa reprobatio non habet aliam causam, quam rationabilem DEI voluntatem.
10. Ad reprobationem negativam per se sufficit titulus beneficii indebiti.
11. Probabile est de facto in hominum reprobatione accepisse titulum peccati originalis.
12. Auctoritati S. Augustini jungitur auctoritas D. Thomæ.
13. Quomodo originale dici possit effectus reprobationis?
14. Originale est adæquata causa reprobationis ex S. Augustino.
15. Et ratione.
16. Exponitur mens Concilii Trid. quomodo nihil damnationis sit in regeneratis.
17. Non sequuntur ex nostra sententia duæ contrariæ voluntates in DEO.

§. I.

Reprobatio positiva præsupponit demerita reprobi.

Aliquas creaturas rationales reprobari h. e. ad æternam supplicia deputari tam ex hominibus, quam Angelis, aperte constat ex Matth. 25. *Ita maledicti in ignem æternum, qui præparatus est diabolo, &c.* & pluribus aliis Scripturæ locis. Cujus rei congruam rationem reddit S. D. hic q. 23. a. 3. quod sicut ad generalem providentiam pertinet, aliquem defectum in rebus permittere, ita spectet ad specialem providentiam, ut non tantum aliquos ordinet in vitam æternam, sed etiam præcipue ad manifestandam magnitudinem suæ misericordie in electis, gratiæ necessitatem, arbitrii creati defectibilitatem, suæque justitiæ pulchritudinem, ut permittat aliquos ab isto sine vita æterna deficere. quæ ratio delumpta est ex Apostolo: Rom. 9. dicente: *DEVM sustinuisse in multa patientia vasa iræ, apta in interitum, ut ostenderet divitiis gloriæ suæ in vasa misericordie.*

Ex iis quoque, quæ de prædestinatione sunt dicta, constat, reprobationem positivè acceptam esse partem objectivam Divinæ Providentiæ; sicut enim effectus glorificationis aliquorum debet præexistere in Divina Providentiæ prædestinante; ita effectus damnationis aliquorum in Divina providentiæ reprobante: quæ de causa etiam consistit formaliter in actu immanente intellectus practici (quem imperium vocamus) permissionem peccati & finalis impœnitentiæ ordinantis in

ostensionem Divinæ justitiæ: præsupposito tamen & connotato duplici potissimum actu voluntatis, quorum unus dicitur decretum exclusivum à gloria, & alter decretum permissivum tam primi quàm ultimi peccati sive finalis impœnitentiæ.

3. Dixi reprobationem *positivam*. Solet enim reprobatio dividi in positivam & negativam. Negativa est decretum denegativum gloriæ tanquam beneficii indebiti; ac dicitur negativa, non ex eo, quasi negatio sit ex parte DEI & actus; sed quia pro objecto habet negationem gloriæ, sive exclusionem à gloria; hæc opponitur electioni ad gloriam, in eodem quippe signo rationis, in quo unus misericorditer eligitur ad gloriam, alius iustâ DEI voluntate relinquitur *in massa perditionis*. h. e. in cumulo hominum vi peccati originalis ab æterna hereditate extorrium. *Positiva* verò reprobatio, quæ etiam dicitur *punitiva*, includit decretum infligendi pœnam æternam (sive sit sola pœna damni, sive sit conjuncta cum pœna sensûs) eaque de causa vocatur positiva, quia ponit in reprobo effectum damnationis.

4. Hæc prænotatâ divisione reprobationis, potissima est controversia. An reprobatio præcedat demeritorum prævisionem, sicuti de electione ad gloriam dictum est, quòd antevertat meritum prævisionem? Et siquidem de reprobatione positiva sit fermo; *Dicendum est*, eandem non fieri ante prævisâ demerita, sive peccata. Ita S. D. in 1. sent. ad Annibald. dicens: *voluntas damnationis respicit rationem voluti ex parte damnati, cum damnatio ex debito inferatur*. Idem docet lect. 2. in epist. ad Rom. c. 9. *Præscientia*, inquit, *peccatorum potest esse aliqua ratio reprobationis ex parte pœna, quæ preparatur reprobatis, in quantum scilicet DEVS proponit se puniturum malos, propter peccata, quæ à se ipsis habent, non à DEO*.

Colligitur ex Concil. Valentino c. 3. dicente. *Fidenter fateamur prædestinationem electorum ad vitam, & prædeterminationem impiorum ad mortem: in electione tamen salvandorum, misericordiam DEI præcedere meritum bonum; in damnatione autem periturorum, meritum malum præcedere iustum iudicium*.

Huc faciunt graves S. Script. sententiæ. ut Sap. 1. *Quoniam DEVS mortem non fecit, nec lætatur in perditione vivorum*. Ol. 13. *Perditio tua (ex te) Israël: tantummodo in me auxilium tuum*. Il. 59. *Iniquitates vestrae diviserunt inter vos & DEVM vestrum*. Ezech. 18. *Nunquid voluntatis mea est mors impiis?* in eundem sensum D. Augustinus l. 3. contra Jul. c. 8. *Bonus est DEVS, iustus est DEVS: potest sine bonis meritis liberare, quia bonus est; non potest sine malis meritis damnare, quia iustus est*.

Quibus verbis rationem nostræ assertionis innuat: Pœnam decernere ante demeritum, innocentis injuria est; sed impossibile est, ut DEUS inferat injuriam innocenti, qui non aliud spectat in damnatione reprobatorum, quàm Divinæ suæ justitiæ manifestationem. Ideo iterum S. Augustinus epist. 106. *Quemquam immeritum, & nulli obnoxium peccato si DEUS damnare creditur, alienus ab iniquitate non creditur*.

§. II.

Reprobatio negativa anteverit peccatum personale.

DE negativa verò reprobatione oppositum est sentiendum, videlicet antevertere prævisionem peccati personalis in reprobo. In eodem quippe signo aliqui relinquantur in massa perditionis, & excluduntur à gloria, in quo signo alii misericorditer eliguntur ad gloriam: sed illud signum antecedit prævisionem meritorum prævisâ in disput. præced. ergo aliquorum exclusio à gloria, quæ est ipsa reprobatio negativa, præcedit prævisionem demeritorum.

Secundò permissio peccati est quasi effectus reprobationis: & finis intentus à DEO in reprobatione, est excludere reprobos à regno caelorum, ad ostensionem suæ justitiæ in reprobis, & misericordiam in electis; sed, ut dictum, finis est præintensus, quàm media; igitur permissio & prævisio peccatorum personalium est posterior, quàm exclusio à gloria, seu reprobatio negativa.

Neque per hoc DEUS cuiquam facit injuriam: cum salus æterna præcipue post originale peccatum nulli sit debita, veluti in claris terminis tradit S. Thomas loco supra cit. ad Annibald. *Voluntati Divina de salute hominis duplex voluntas opponi videtur: scilicet voluntas de contradictione, secundum quam vult aliquem non salvari, & voluntas de contrario, secundum quam vult aliquem damnare. Prima quidem voluntas non requirit aliquam rationem ex parte voluti, cum salus gloria non sit debita natura humana: non enim requiritur ratio, quare non dem alicui, quod dare non debet. Sed voluntas damnationis respicit rationem voluti ex parte damnati; cum damnatio ex debito inferatur*.

Quod ipsum ex celebri illo Apostoli loco Rom. 9. de duobus fratribus Jacob & Esau dicens: *Cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni vel mali fecissent, non ex operibus, sed ex vocante electus est: Jacob dilexi, Esau autem odio habui*, erit uterque S. Doctor August. epist. 105. & q. 2. ad Simplic. & S. Th. supra eundem locum lect. 2.

De reprobatione verò negativa quid sentiendum? Trifariam dividuntur in suis sententiis Discipuli S. Thomæ. Unam causam reprobationis, DEI beneplacitum & titulum indebitæ gratiæ agnoscit Contentonius: ex opposito peccatum originale in parvulis & adultis, etiam quibus originale per baptismum remittitur, pro causa reprobationis saltem in intentione admittit Godoyus. Causam inadæquatam in iis solam perseverantem, qui baptisimi gratiam non receperunt, esse peccatum originale tuetur Gonet.

Distinguendum est in primis inter reprobationem comparativam, quæ unus potius reprobat, quàm alius, & inter absolutam sine comparatione ad alium. Et si de prima loquamur, sanè nullam habet sui causam ex parte reprobi, sed unicam ex parte DEI, occultissimam nimirum, rationabilem tamen voluntatem; ad quam confugit ipse Apostolus ad Rom. c. 9. eumque exponens S. D. supra citatus inquit: *quare hos eligit, & illos reprobat; non habet rationem, nisi Divinam voluntatem*. Neque enim peccatum personale potest esse

esse ipsius ratio, quippe quod reprobationem negativam consequitur: non originale; quippe quo omnes absolute sunt infecti. Si verò de reprobatione absoluta sit sermo.

10. Dicendum est secundò. Reprobatio ex se nullam requirit aliam causam, & titulum, quam beneficii indebiti: ita de facto patet in ruina & reprobatione malorum Angelorum: in qua non potuit habere rationem causam peccatum originale, quod nullum fuit; neque peccatum actuale, quippe cuius permisso fuit effectus reprobationis. Igitur DEUS ex fine manifestandi perfectionis & thesauros suae misericordiae in electis, suaeque potentiae, aliquos Angelos gratuitò elegit ad gloriam, & ex eo sine decreto dare donum perseverantiae; alios verò ab hoc beneficio indebito exclusit voluit, eoque ex fine negavit donum perseverantiae, adeoque permisit finaliter perire. Pari modo ad reprobationem quorundam hominum sufficere poterat titulus beneficii indebiti, & manifestatio praedicta Divinarum perfectionum.

11. Dicendum est tertio. Peccatum originale defecto esse causam & titulum reprobationis, valde probabile est ex autoritate. Nam primò Ap. Petrus Rom. 9. reprobationem appellat nomine odii, exponens illud. *Esau autem odio habui*: Atqui DEUS in homine nihil odit praeter peccatum, juxta illud sap. 11. *nihil odisti eorum, quae fecisti*: ergo objectum & causa reprobationis est peccatum; non actuale: ergo originale. Et quamvis Contentionus velit, intelligendum esse odium metaphorice sumptum, sicuti cum DEUS dicitur irasci: aliter tamen sentit & exponit D. Augustinus epist. 105. dicens: *Quid oderat in Esau, antequam fecisset aliquid mali, nisi originale peccatum?*

Secundò idem S. P. l. 2. ad Bonif. c. 7. ubi dicitur, *cujus vult, miseretur, & quem vult, obdurat, qui facit aliud vas in honorem, aliud in contumeliam: bonum quod demerito, & gratis datur, quia ex eadem massa est, cui datur: malum verò merito & debitum redditur, quia in massa perditionis, malum verò non male redditur*. Et epist. 106. *Hac massa, si esset ita media, ut quemadmodum nihil boni, ita nec mali aliquid mereretur, non frustra videtur iniquitas, ut ex ea fierent vasa in contumeliam.*

12. Tertio Divus Thomas pressò pede sequitur D. Augustinum, eundemque pro se allegans q. 6. de verit. 2. ad 9. ita dicit: *Electio DEI, quae unum eligit & alium reprobat, rationabilis est, nec tamen oportet, quod ratio electionis sit meritum, sed in ipsa electione ratio est Divina bonitas: ratio autem reprobationis est hominibus peccatum originale, ut Augustinus dicit. Hac S. Doctor. Neque satisfacit Contentionus, dum dicit: D. Augustinum non velle, quòd DEUS in intentione statuerit aliquem excludere propter peccatum originale, sed quòd in executione ultimum effectum reprobationis, vel intermedium executionis & obdurationis non infligat, nisi propter peccatum originale. Nam contra est, quòd S. D. loc. cit. reprobationem opponit electioni ad gloriam, quae omni merito praesupponitur: sed illa est in intentione: ergo etiam non aliam intelligit reprobationem, quam negativam, & in intentione.*

13. Dices: peccatum originale est effectus reprobationis; ergo non est causa. Antecedens probatur quia ex fine reprobationis multi parvuli & adulti concipiuntur & moriuntur in peccato originali.

Respondeo, negando vel distinguendo antecedens: peccatum originale ut finale est effectus reprobationis, concedo, peccatum originale ut sic, nego: sic enim est praesens ante ordinem praedestinationis, & toti generi humano induxit debitum mortis aeternae; unde iterum Augustinus: *qui liberantur à massa perditionis, gratiam diligant, qui non liberantur, debitum agnoscant*. Ut finale verò, h. e. ut nunquam remittendum & conjugendum cum morte reprobi: sic est solummodo effectus reprobationis.

Dicendum tertio. Peccatum originale probabiliter est causa etiam adaequata reprobationis negativae omnium reprobatorum, tam quibus est remissum, quam quibus non est remissum peccatum originale. Ita Godoyus disp. 69. §. 6. Philalethes & Henricus à S. Ignatio.

Probatum primò autoritate S. Augustini tum l. 1. ad Simplic. q. 2. tum in Ench. c. 98. Jacobum statuentis pro exemplo electorum, & Esau pro exemplo reprobatorum, & pro causa odii Esau (quo nomine intelligit reprobationem) assignantis originale peccatum: sed certum est, quòd Esau remissum fuerit originale peccatum: cum enim natus esset ex parentibus fidelibus & sanctis, haud dubiè non minus ipsi, quam Jacobo fuit applicatum remedium peccati originalis per circumcisionem: ergo ex doctrina D. Augustini, etiam in illis, quibus peccatum originale remittitur, motivum voluntatis exclusivae à gloria est peccatum originale. *Ambo, inquit loc. cit. itaque gemini natura filii in e nascebantur, nullis quidem operibus propriis, sed originaliter ex Adam vinculo damnationis obstricti, sed, qui dixit, miserabor, cui miserus ero, Jacob dilexit per misericordiam gratiam, Esau odio habuit per iudicium debitum.*

Probatum secundò. Reprobatio negativa pro 15. motivo habet ostensionem iustitiae punitivae, estque actus hujus virtutis: sed in instanti reprobationis respectu omnium reprobatorum nihil aliud erat puniendum, quam peccatum originale: neque enim praevidebantur personalia, quorum permisso est hujus reprobationis effectus: ergo peccatum originale habebat se ut objectum materiale reprobationis negativae.

Confirmatur. Si merita iustorum praecederent decretum intentivum dandi gloriam, tunc essent sufficiens causa ejus decreti intentivi: ergo quia praevissio peccati originalis praecedit decretum intentivum excludendi à gloria, peccatum originale est sufficiens causa illius decreti: atqui praecedit non tantum respectu illorum, quibus peccatum originale non remittitur, sed etiam quibus remittitur: ergo non est major ratio, cur originale sit causa reprobationis respectu illorum, quam illorum: praesertim cum voluntas conferendi, vel denegandi remedium peccati originalis sit posterior reprobatione negativa, & effectus ipsius, adeoque impedire non possit influxum demeritorium virtuale peccati originalis in voluntatem reprobativam.

Objicies primò. Si originale peccatum esset causa adaequata reprobationis, tunc DEUS omnes repro-

bb

pro-

probos homines vellet damnare propter originale peccatum: sed hoc dici non potest: quia sequeretur probos, quibus per baptismum jam remissum fuit peccatum originale, nihilominus propter illud peccatum damnari, quod repugnat Tridentino Sess. 5. Can. 5. ex Apoll. ad Rom. 6. definiti: *Nihil damnationis remanet in his, qui per Baptismum renovantur.*

Porro sequela probatur. quia quod DEUS efficaciter vult in intentione, hoc de facto ponit in executione, prout patet exemplo predestinationis, in qua cum DEUS in intentione iustis decernat primam gratiam vocationis & ultimam perseverantiam propter gloriam aeternam, etiam dar illis in executione, ut per illas ad aeternam salutem perducantur: ergo etiam si DEUS voluit, ut propter originale peccatum omnes reprobi excluderentur à regno caelorum, etiam in executione omnes reprobos propter illud excluderet. Itaque dicendum est originale peccatum tantum esse titulum reprobationis inadæquatum, qui in baptizatis non influit ad ipsum damnationem, remanente solum altero titulo beneficii indebiti.

Respondeo distinguendo sequelam majoris: DEUS vellet damnare propter originale peccatum, decreto tantum intentivo & exclusivo à gloria, concedo. decreto executivo, nego majorem: & ad probationem minoris, nego sequelam; quia damnatio pertinet ad executionem, voluntas excludendi à gloria ad intentionem. Vel distinguo cum Philatethe, & Henrico à S. Ignatio: peccatum originale, quod singuli nascendo intrinsecè & physice inficimur, foret causa damnationis, nego, peccatum originale, quo omnes in Adamo perivimus, & decidimus in massam damnationis, h. e. omnes contraximus debitum damnationis aeternae, & actualis infectionis in nostra nativitate, concedo. ab hac quippe massa perditionis sola predestinatio liberat, non gratia baptismalis, unde dicitur à D. Augustino c. 14. de bono persever. *preparatio beneficiorum DEI, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur: ceteri autem subjungit, ubi nisi in massa perditionis iusto DEI iudicio relinquuntur?*

Unde Concilii Tridentini definitio sic intelligenda est, quod nihil personaliter damnationis sit in renatis, & quod quicquid personaliter ipsos infecit in sua nativitate, totaliter sit remissum, non autem, quod nihil damnationis sit in iis, quatenus communiter cum toto humano genere in Adamo contenti considerantur, aliàs omnes essent à massa damnationis liberati, ac predestinati, quod dici non potest. *qui perseveraturi non sunt, inquit ibidem D. Augustinus de corr. & grat. c. 7. Procul dubio nec illo tempore, quo bene pieque vivunt, in isto nu-*

mero (predestinatorum) computandi sunt: non enim sunt à massa illa perditionis praesentia DEI & predestinatione discreti, & ideo nec secundum propositum vocati, ac per hoc nec electi.

Addit Godoyus, mentem Concilii fuisse, contra haereticos asserentes per baptismum peccata solim regi, vel non imputari ad poenam remanente culpâ, definite, quod per baptismum peccata deleantur cum reatu poenae aeternae, quod omnino verum est, quantumvis per baptismum non tollatur voluntas reprobativa DEI, & denegativa gloriae.

Dices. Eo modo executioni mandatur exclusio reprobatorum à gloria, quo fuit ab aeterno voluta: sed fuit voluta propter peccatum originale: ergo etiam propter peccatum originale executioni mandatur in tempore.

Respondeo primò distinguendo majorem, quo fuit ab aeterno voluta decreto executivo concedo, decreto intentivo, nego. vide quae de gratuita electione in simili dicta sunt.

Respondeo secundò: dissimulatâ majore, distinguendo minorem: fuit voluta propter peccatum originale ut in debito & potentia inficiens, concedo, ut actu intrinsecè inficiens, nego minorem: ergo sic mandatur executioni, subdistinguo consequens: nisi in executione mutetur objectum, concedo. si mutatur, nego consequentiam. Mutatur verò objectum, quando in executione DEUS vult, ut in baptizatis tollatur influxus demeritorius in executionem aeternae damnationis.

Objicies secundò. Sequeretur, in DEO dari duas contrarias voluntates: nam decreto reprobandi DEUS diceret: volo hunc hominem propter originale peccatum excludere à regno caelorum; decreto remittente diceret: nolo hunc hominem excludere à regno caelorum propter originale peccatum: sed haec sunt voluntates contrariae: ergo.

Respondeo negando sequelam: nam istae voluntates pertinent ad diversum ordinem, & habent diversa objecta. Prior actus pertinet ad ordinem intentionis, & habet pro objecto exclusionem à regno caelorum intentam propter indignitatem peccati originalis, contra facti in debito: alter actus pertinet ad executionem habet pro objecto ablationem exclusionis exequentem propter peccatum originale actu inficiens. Igitur respectu illorum reprobatorum, quibus non remittitur peccatum originale, dicit DEUS: ob turpitudinem peccati originalis volo, ut maneant exclusi à regno caelorum exclusione exequentâ propter originale; respectu eorum, quibus remittitur, dicit: propter turpitudinem peccati originalis volo istos excludi à regno caelorum, exclusionem tamen non exequentâ propter originale peccatum.

ARTICULUS II.

De effectibus reprobationis.

SUMMARI A.

1. Effectus rigorosè sumptus reprobationis non est nisi unus.
2. Permissio peccati finalis potissimus effectus reprobationis.
3. Excluduntur peccata semel remissa.
4. Datur in DEO Liber vitae, non mortis.
5. Certitudo reprobationis nititur decretis permissivis.
6. Ordo & aconomia predestinationis, §. 1.

Assignantur effectus reprobationis.
Sic effectum reprobationis eo rigore velis accipere, quo predestinationis effectum accepimus, nullus sanè erit effectus reprobationis, sive positivae sive negativae, exceptâ inflictione poenae aeternae, quae per reprobationem positivam supplicia